For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, RockSprings

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 14

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 26, 1978

LETO LXXX — vol. LXXX

Jugoslovanski konzul 3-12-9
Park Centre Suite 4R
1700 E. 13 St.
Cleveland, O. 44114

Vse zavisi od izvajanja novega sporazuma med ZDA in Japonsko

ZDA so v novem sporazumu dosegle več, kot so pričakovale, toda stvarna vrednost dogovora se bo šele pokazala tekom izvajanja.

WASHINGTON, D.C. — Spor med ZDA in Japonsko o medsebojni trgovini, ki je grozil preiti v trgovinsko vojno, je bil pretekli teden uradno zaključen s sporazumom. ZDA so v njem dosegle več, kot so pričakovale, Japonska je popustila bolj, kot je prvotno nameravala, ko je položaj znova proučila.

Robert Strauss, ki je vodil zastopstvo ZDA pri pogajanjih, katerih zadnji del je bil v Tokiu, je izjavil po objavi sporazuma: "Mi čutimo, da pomeni to spremembo smeri in novo filozofijo za Japonsko."

Japonski minister za zunanjo trgovino Nobuhiko Ushiba je dodal: "To je dober razvoj, s katerim moramo biti mi srečni."

Predsednik Carter je izrazil zadovoljstvo ob doseženem sporazumu, ki da je dobro znamenje za bodoči razvoj odnosov med obema glavnima, vodilnima silama svobodnega sveta. Japonska je doslej tesno zapirala vrata vsemu nepotrebnemu uvozu in podpirala z vsemi sredstvi izvoz. To je privedlo do velikanskih in rastočih prebitkov v trgovini z ZDA in do motenj v mednarodnem denarnem sistemu.

Japonska je imela lani v zunanji trgovini okoli 10 bilijonov dolarjev prebitka, ZDA pa okoli 27 bilijonov primanjkljaja, od tega blizu 8 bilijonov prav z Japonsko. Ameriško industrijsko blago ima težaven dostop na japonski trg, Japonci pa segajo po tujih izdelkih le v slučaju, če nimajo svojih. Japonci so v bistvu ljudje, ki vedno mislijo na to, kaj je koristno Japonski, njeni politiki, njenemu gospodarstvu, njenemu razvoju in se po tem odločajo.

Japonska je nekaj bolj odprla vrata ameriškemu blagu, veliko vprašanje je, kako se bo to uspelo tam uveljaviti ob znani miselnosti Japoncev. Ameriški Kongres in delavske unije zahtevajo zaščito domače industrije, domačih delovnih mest, domačega trga pred poplavo s tujimi industrijskimi izdelki. Zaščita domačega trga pred tujimi tekmeci utegne biti začasno koristna in morda celo potrebna, na dolgo roko je vendar škodljiva.

ZDA so glavni zagovornik svobodne trgovine, če se ji one odrečejo, se bo mednarodna trgovina, ki je skokovito rastla v preteklih desetletjih, začela krčiti, z njo pa tudi gospodarska dejavnost in celotni gospodarski razvoj ter napredek.

—o—

Nautilus pojde v pokoj

WASHINGTON, D.C. — Vojna mornarica je objavila, da bo poslala v pokoj prvo jedrsko podmornico Nautilus prihodnje leto, ko bo dopolnila 25 let službe.

Vremenski prerok

Na Clevelandom in večjim delom Ohia divja snežna vihra, ki naj bi do noči prinesla mestu do 6 palcev svežega snega. Temperatura je od 5. do 6. zjutraj padla od 36 F do 18 F ter se bo ponoči močno približala 0.

Novi grobovi

Anthony Zakrajsek

Na svojem domu na 4332 W. 52 St. je po 15 letih bolezni umrl 75 let stari Anthony Zakrajsek (Tom Zak), rojen v Clevelandu in zaposlen kot železarski delavec pri mestu, dokler ni postal za delo nesposoben leta 1963 zaradi kapi, mož Josephine, roj. Meznarsic, oče Thomasa, tast Rite, roj. Kestner, stari oče Corlee in Gregoryja, brat Rose Zakrajsek, pok. Johna in pok. Josepha. Bil je član ADZ št. 1, SNPJ št. 5, W.o.W. No. 293 in Kluba slovenskih upokojencev. Pogreb bo privaten ob udeležbi samo družine. Ta bo hvaležna za darove Slovenskemu starostnemu domu v spomin pokojnega.

Perina Delgaudio

Sinoči je umrla na domu svoje hčere Mary Krainz, 592 Strumbly Drive, Highland Hts., po dolgi bolezni 83 let stara Perina Delgaudio, roj. Medves, vdova po lani umrlem možu Giuliu, mati Virgila, Mary Krainz in Caroline Loushin, 6-krat stara mati, 14-krat prastara mati. Pokojna je bila rojena v Udinah v Italiji in je prišla v ZDA leta 1912. Bila je članica SŽZ št. 25 in Carolina Hive 493 T.M. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto zjutraj v cerkev sv. Paskala Baylonskega na Wilson Mills Rd., nato na Kalvarijo. Čas še ni določen.

Emery Krizman

Danes zjutraj je umrl v Lakeside bolnišnici 81 let stari Emery Krizman s 338 Claymore Avenue, Richmond Heights. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto dopoldne. Podrobnosti jutri.

—o—

Znižanje davkov ne bo uzakonjeno pred jesenjo

WASHINGTON, D.C. — V Kongresu sodijo, da predsednikov predlog za dopolnilo davčnega zakona ne bo izglasovan pred jesenjo, če ne pride do kakih nepričakovanih gospodarskih težav.

Savdska Arabija ne predvideva povišanja cen olja v letu 1978

Oljni minister Savdske Arabije šejk Ahmed Zaki Yamani je izključil vsako možnost povišanja cen olja v letu 1978.

RIAD, S. Arab. — Šejk Ahmed Zaki Yamani, oljni minister Savdske Arabije, je izključil možnost povišanja cen olja do konca leta 1978, ni pa izključil možnosti, da bodo nekatere države izvoznice olja ceno tega delno znižale, ko bodo skušale prodati večje količine. Savdska Arabiija tega na misli storiti, je pripomnil Yamani.

Cena savdskega lahkega olja je zamrznjena do sredine tega leta na $12.70 za sod na temelju sporazuma v Caracasu, glavnem mestu Venezuele, pretekli mesec. Savdska Arabija je hotela ceno zamrznjiti do konca leta, v tem jo je podpiral Iran, toda ostale države izvoznice so zamrznitev omejile na prvo polovco leta in hočejo v povišanju razpravljati na posebnem sestanku ali pa vsaj na rednem junija 1978.

Kuvajtski oljni minister Abdul Muttaleb Kazemi je izjavil, da pričakuje, da bodo cene ostale zamrznjene samo do srede letošnjega leta, pa dodal, da Kuvajt ne bo kršil dogovora, storil bo to, kar bodo sklenile vse članice Zveze izvoznic držav olja (OPEC).

Savdski oljni minister pričakuje, da bo obilje olja na trgu trajalo vsaj še dve leti in zato tudi prihodnje leto ne pričakuje kakega večjega zvišanja njegove cene.

—o—

Bella Abzug kandidat

NEW YORK, N.Y. — Član Vrhovnega državnega sodišča je odločil, da je dobila imenovanje za demokratskega kongresnega kardidata Bella Abzug in njen tekmec je to odločbo vzel na znanje.

Zadnje vesti

YELLOWKNIFE, Kan.— Nizko leteče kanadsko leto je odkrilo sledi radiacije 150 milj severovzhodno od tod. Skupina strokovnjakov se je podala proti temu kraju za podrobno preiskavo in merjenje.

MINNEAPOLIS, Minn. — Mrs. Muriel Humphrey, vdova po pok. senatorju, je sprejela imenovanje za zveznega senatorja kot naslednica svojega moža. Po sprejemu je izjavila, da se bo prizadevala za dokončanje nekaterih njegovih predlogov in zamisli. Ni še povedala, ali misli ostati na tem mestu samo začasno, dokler ne bo izvoljen naslednik, ali pa se bo sama potegovala za kandidaturo.

KAIRO, Egipt. — Vse izgleda, da so se duhovi pomirili in da je možno pričakovati obnovo pogajanj med Izraelom in Egiptom že prihodnji teden. Pogajanja bodo najprej obnovljena v vojaškem, nekaj kasneje pa še v političnem odboru.

—o—

Zastoj v pogajanjih med Egiptom in Izraelom

WASHINGTON, D.C. — Prenekateri na odgovornih mestih sodijo, da pogajanj med Egiptom in Izraelom ne bo lahko vrniti na tir in jih pognati, ko so obtičala. Trdijo, da bo potreben osebni sestanek Carterja s predsednikom Sadatom in predsednikom vlade Beginom.

Nekateri računajo, da utegne priti do sestanka vseh treh skupaj, če ne bo druge poti.

—o—

ZDA za ostrejši nastop proti ugrabiteljem letal

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Vance je pred kongresnim odborom pozval k povečanemu pritisku ZDA na tuje države, da naj trše postopajo z ugrabitelji letal. Odklonil je vendar sankcije proti tistim, ki bi se temu pritisku upirali.

VOHUNSKI SATELIT ZSSR ZGOREL OB POVRATKU V OZRAČJU NAD KANADO

Sovjetski vohunski satelit z jedrskim reaktorjem, ki so ga poslali na kroženje okoli Zemlje 18. septembra lani, je pretekli torek zjutraj vsled odpovedi dela svojih naprav dosegel ozračje in v njem zgorel nad Velikim Suženjskim jezerom v Kanadi.

WASHINGTON, D.C. — Sovjetski pet ton obsegajoči vohunski satelit z radijskim reaktorjem, ki je oskrboval satelitov radar z elektriko, je pokazal že kmalu po svojem poletu v vesolje 18. septembra neke nepravilnosti, ki so vzbudile zanimanje vesoljske obrambe ZDA. V preteklem decembru so imeli o njem in njegovih težavah že precej jasno podobo, vendar so o tem molčali. Ko so ta mesec dognali, da ni več daleč, ko se bo "nepokorni satelit" vrnil v ozračje in pri tem morda povzročil večjo radiacijo, so ZDA stopile v stik z ZSSR za potrebne podatke, da bi pomagale preprečiti vsako nesrečo.

Sovjetski vohunski satelit je v torek zjutraj po preletu nad Britsko Kolumbijo zgorel v ozračju nad Velikim Suženjskim jezerom v severni Kanadi. Ameriška in kanadska letala so prestregla vzorce ozračja v raznih višinah, da bi dognala morebitno radiacijo. Pregledali so tudi področje, kamor bi naj morebitni ostanki 5 ton obsežnega satelita, v kolikor niso zgoreli pri letu skozi ozračje, padli. Še v torek zvečer so objavili, da ni nobene radiacije, nobene nevarnosti za ljudi in živali, ki bi se znašli na redko naseljenem področju tega dela Kanade.

Bela ogniena krogla

Član zvezne kanadske policije Dale McLeod, ki je bil na patroli ob južnem bregu Velikega Suženjskega jezera, je videl padajoči satelit in o tem povedal: "Videl sem belo kroglo ognja, videl rdečo luč in nato nekaj manjših krogel ognja."

"Bil je glavni del kot svetla luč in veliko majhnih, ki so letele za njim," je rekla Marie Ruman iz Yellowknife, ki je tudi videla padajoči sovjetski satelit.

Ta je dosegel ozračje ob 6.50 zjutraj, ob 11. dopoldne pa so že skupine strokovnjakov iskale njegove sledi in morebitne ostanke vzdolž obale Velikega Suženjskega jezera.

Sovjeti so molčali

Sovjetska zveza je molčala o svojem vohunskem satelitu, ki bi mogel ogroziti področja tujih držav, na katera bi mogel pasti. Kosmos 954, kot je bilo njegovo uradno ime, je bil poslan v vesolje 18. septembra lani in je krožil okoli Zemlje v višini kakih 150 milj tako, da je vsaka dva tedna pregledal dve tretjini celotne zemeljske površine med Antarktiko in Artiko. Njegova naloga je bila nadzirati plovbo ladij, predvsem vojnih, na svetovnih morjih.

Okoli Božiča je Sovjetska zveza pognala Kosmos 952, ki je poletel v vesolje nekaj pred Kosmosom 954, iz kroženja v razdalji 150 milj globlje v vesolje, da kroži sedaj v razdalji preko 600 milj in je tako daleč, da ni verjetnosti, da bi se vrnil na Zemljo v naslednjih 600 letih. Na podoben način je Sovjetska zveza po uporabi pognala dalje v vesolje tudi 14 drugih sličnih vohunskih satelitov z jedrskimi reaktorji pred Kosmosom 952.

ZDA stopile v zvezo z ZSSR

Kosmos 954 ni deloval, kot je bilo predvideno, in Obramba Severne Amerike (NORAD) je to kmalu dognala. Videla je, kako je Kosmos 954 padel od 150 milj na 100 milj v teku 10 dni in ZDA so opozorile države, na katere bi mogel satelit pasti, o nevarnosti. Predsednikov svetovalec za narodno varnost Z. Brzezinski je 12. januarja o tem govoril s sovjetskim poslanikom A. Dobrininom in vprašal za pojasnila. Ta sprva niso bila zadovoljiva in se je Brzezinski z Dobrininom ponovno sestal 19. januarja 1978. ZDA so pazljivo sledile pot Kosmosa 954 in obveščale o položaju prizadete države in pripravile same vse, da bi bile sposobne v slučaju potrebe takoj priskočiti na pomoč.

K sreči se je vse končalo brez škode, vzbudila pa je ta reč veliko zanimanje o vsem svetu. V Kanadi tudi precej ostro razpravo v parlamentu, kjer so nekateri očitali vladi, da ni bila o položaju ves čas na tekočem, kar pa je predsednik vlade P. E. Trudeau zanikal.

—o—

Španija proti nagoti

MADRID, Šp. — Vlada je izdala odredbo, ki prepoveduje razobešanje slik z golimi ljudmi pred in na poslopjih s kino in drugimi gledališči.

PREDLOG ZVEZNEGA PRORAČUNA ZA LETO 1978-1979 IZPRIČUJE OMEJITEV MOŽNOSTI IN MOČI ZVEZNE VLADE

Predsednik Carter je poslal v ponedeljek Kongresu svoj predlog proračuna zvezne vlade za prihodnje finančno leto. Proračun predvideva 500.2 bilijonov izdatkov in le 439.6 bilijonov dohodkov, primanjkljaj je torej predviden na 60.6 bilijonov dolarjev. Dober del primanjkljaja bo povzročilo znižanje zveznega davka, ki bo v celoti zmanjšalo zvezne dohodke za nekako 25 bilijonov dolarjev.

Poročaun predvideva dohodke takole: 38% od dohodninskega davka posameznikov, 28% od prispevka za Social Security, 13% od dohodninskega davka podjetij in družb, 5% od davka na prekomeren dobiček, 4% od drugih dohodkov, 12% pa bo morala zvezna vlada za kritje svojih izdatkov najeti, kar bo seveda pognalo narodni dolg na preko 800 bilijonov.

Zvezna vlada bo od skupne vsote 500.2 bilijonov oddala 37% za pokojnine in preživnine Social Security, za javno skrbstvo in vseh vrst podpore, 24% je namenjenih narodni obrambi, 17% državam in občinam, 14% za vzdrževanje vse ostale javne uprave in 8% za obresti narodnega dolga.

Zvezna vlada in njeni gospodarski strokovnjaki sodijo, da bo znižanje davkov vodilo do ustvaritve enega milijona novih delovnih mest in s tem pomagalo zmanjšati brezposelnost.

Zvezna vlada računa na povečanje zveznih dohodkov za nekako 10%, povečanje izdatkov pa za 8%. Ob odračunanju učinka inflacije bo proračun porastel v svojih izdatkih stvarno le za 2%, med tem ko je v preteklih dveh letih porastel stvarno za po 6%.

Predsednik Carter je že v svojem poročilu o stanju Unije dejal, da vlada ni sposobna rešiti vseh vprašanj in odpraviti vseh nadlog, prav gotovo ne sama in ne na enkrat. To stališče izraža proračunski predlog s svojimi omejitvami skoraj na vseh področjih.

Ko se zvezna vlada zaveda rastoče vojaške moči Sovjetske zveze in njenih zaveznikov v Evropi, skuša skrbno uporabiti povečana sredstva za krepitev armade, ki bi naj gledala na ohranitev ravnotežja sil v okviru NATO v Evropi. V obrambnem proračunu so omejena sredtva za letalstvo in zlasti za vojno mornarico. Predsednik se je odrekel novemu strateškemu bombniku B-1 in naglemu razvoju prevozne medcelinske rakete, predložil pa je sredstva za razvoj in gradnjo "cruise missile", ki bi naj pomagala ZDA ohaniti ravnotežje strateških sil v prihodnjem desetletju.

Velemesta iščejo pomoč za obnovo svojih propadajočih središč, za zaposlitev tisočev mladih ljudi, zlasti črnih, ki ne morejo dobiti posla, vodniki črncev zahtevajo nove socialne programe, ki naj pomagajo črnemu delu prebivalstva iz njegove zaostalosti, da bo deležno vseh dobrot in priložnosti, ki jih uživa bela večina. Predsednik Carter je opustil vse nove programe, ker za to ni sredstev. On je proti povečevanju programov zvezne vlade in za prepustitev večjega dela narodnega dohodka rabi privatnikov in privatnih podjetij. Ne smemo pozabiti, da zvezna vlada že sedaj sama pobere nad eno četrtino vsega narodnega dohodka, precejsen delež pa vzamejo nato še države, okraji in občine. Davki rastejo in rastejo, odpor proti njim pa prav tako.

Novi proračun predvideva večja sredstva za uresničenje energetskega programa, pa tudi za šolstvo in prosveto. Predsednik hoče ustanoviti posebno zvezno tajništvo za šolstvo, četudi Kongres za to ne kaže kake posebne volje.

Povečana so tudi sredstva za temeljne raziskave, ki naj pomagajo naši deželi ohraniti vodstvo v tehnologiji. Povečanje je za 5% preko učinka inflacije.

Carter je predložil znižanje davkov za 34 bilijonov, pa učinek tega skušal zmanjšati za 9 bilijonov z odstranitvijo raznih davčnih ugodnosti v sedanjih davčnih predpisih. Sodijo, da se utegne Kongres zadnjemu delu predloga upreti, zlasti še, ko smo v letu kongresnih volitev.

Iz Clevelanda in okolice

Lep spominski dar—

Zvesti naročnik in podpornik Ameriške Domovine g. John Sivec, 17931 Neff Road, je daroval listu $50 v spomin blagopokojne žene Ede, katera je umrla dne 2. junija 1976. Ameriški Domovini želi še dolgo življenje, da bi ta še mnogo let prihajala v slovenske domove in bila tiskana v lepi materinščini. G. Sivcu za lep spominski dar iskreni Bog povrni!

Smrt v domovini—

Brata Tone in Janez Švigelj sta prejela žalostno sporočilo, da jima je v Bezuljaku, fara Begunje, umrl ljubljeni oče Franc Švigelj. Doma zapušča ženo Nežko, enega sina in tri hčerke. Iskreno sožalje!

Preselil se je—

Poznani rojak Franc Strukelj, ki je mnogo let bival v Knausovi hiši na 6127 St. Clair Avenue, ki je nedavno delno pogorela, sporoča svoj novi naslov: 1062 A. E. 62 Street.

Zlati jubilej—

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ bo to soboto, 28. januarja slovesno praznovalo svoj zlati jubilej, petdesetletnico obstoja. Ob petih popoldne bo v cerkvi sv. Vida zahvalna sv. maša, ob sedmih zvečer pa slavnostni banket v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Vsi rojaki, ne samo članstvo tega društva prijazno vabljeni na to praznovanje!

Kucinich pri Carterju—

Mestni župan Dennis J. Kucinich je bil včeraj za 10 minut sprejet pri predsedniku ZDA Carterju v Beli hiši. Z njim sta bila žena Sandra in sen. H. Metzenbaum, ki je sprejem pripravil. Župan je prosil predsednika ZDA za finančno pomoč pri obnovi mestne kanalizacije, ki bo predvidoma stala 1.5 bilijona dolarjev. D. J. Kucinich je ostal v Washingtonu, kjer se udeležuje zimske konference mestnih županov ZDA

Prijave nedržavljanov—

Pravosodno tajništvo ZDA poziva vse nedržavljane, da se tekom meseca januarja prijavijo na posebnih obrazcih, kateri se dobe na vseh poštah in v vseh Vselitvenih uradih. Storite to do 31. januarja t.l., da ne boste imeli nepotrebnih sitnosti. Starši ali zakoniti varuhi otrok izpod 14 let, so dolžni te prijaviti.

—o—

Sadatovi nasprotniki se bodo zbrali v Alžiriji

DAMASK, Sir. — Vesti iz vladnih krogov trdijo, da se bodo nasprotniki Sadatove pomirjevalne politike z Izraelom zbrali pred koncem meseca v Alžirju. Posebni zastopnik alžirskega predsednika Boumedienna je dostavil vabila za tak sestanek v začetku tedna predsednikom Libije, Sirije in Iraka, pa odpotoval z isto nalogo v Južni Jemen. Na sestanek so bili povabljeni tudi zastopniki Palestinske osvobodilne organizacije.

Predsednik Alžirije Boumedienne je ta mesec potoval po Srednjem vzhodu in iskal podporo stališču nasprotnikov egiptskega predsednika Sadata v pogledu iskanja pomiritve z Izraelom.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$30.00 na leto; $15.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$30.00 per year; $15.00 for 6 months; $8.50 for 3 months
Friday Edition $10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 14 Thursday, Jan. 26, 1978

Jugoslovanski verski zakoni

Z novo ustavo, ki je bila razglašena leta 1974, so posamezne jugoslovanske republike prevzele doslej centralni vladi rezervirano nalogo, da vodijo za svoja ozemlja veljavno zakonodajo o verskih skupnostih. Kolikor nam je znano, so doslej skoraj vse republike že razglasile zakone, ki dajejo posameznim verskim skupinam pravice, po ustavi zajamčene, da smejo svobodno slediti svoji vesti, če jih ta vodi k verovanju v Boga in k izpolnjevanju njegovih zapovedi, če le niso nasprotne z obstoječim državnim zakonom. Zakoni, ki proglašajo pravice vernikov, so maloštevilni in kratki, toliko bolj številni in zgovorni pa so oni, ki določajo, kako sme vernik prakticirati svojo vero, kako izražati svoje versko prepričanje, kako poučevati o verskih stvareh druge, zlasti otroke in do kam sme segati pojem o svobodi vesti, ki ga razglaša ustava. Zadnja republika, ki te dni pričakuje tak zakon, je Hrvaška, poleg Slovenije edina čisto katoliška republika.

Zakaj so posamezne republike morale prevzeti to nalogo? Vemo, da je komunizem v svojem bistvu ne le brezveren, ampak borben v pobijanju vere na vseh poljih. V pisanem mozaiku jugoslovanskih ver in narodnosti je pa bilo težko dobiti za vse, oziroma proti vsem primeren zakon o verstvih. Pokazalo se je, da so se do komunizma dokaj različno opredelile razne verske skupine: judje, mohamedanci, sekte, pravoslavni, katoličani. Komunistična oblast v katoliški Cerkvi vidi svojo največjo nasprotnico. Zato jo je najbolj kruto preganjala, pri tem pa ni pozabila pokazati nenaklonjenosti tudi ostalim verskim skupinam, da bi le ne pozabile, da je komunizem sovražnik vsakega verstva, ne le katoličanov.

Ker so republiška vodstva še vedno pod strogim nadzorstvom rdeče centrale v Beogradu, je sedaj mogoče na ukaz od zgoraj po posameznih republikah ta zakon razlagati in nalagati bolj ali manj strogo, kakor so pač verni državljani bolj ali manj pridni.

Vse kaže, da je centralna vlada želela, da se obrusijo ostrine verskega boja zlasti po tem, ko so pričakovali, kaj bo svet sodil o njih na konferenci v Beogradu. Pritisk na veliko, kar bi moglo biti proglašeno kot preganjanje vere, je očividno ponehal. Pritiskajo le na posameznike in vedno pod izgovorom, da je dotični prestopil ta ali oni zakon in zato bil kaznovan, ne zato, ker veruje v Boga.

Največjo skrb dela Cerkvam, zlasti katoliški, železna volja komunistične oblasti, da verujočega človeka poniža na stopnjo državljana druge vrste. Starejše še pusti v njihovem verovanju v službi, ne morejo pa napredovati ali zasedati važnejših mest. Čakajo, da bo z upokojitvijo ta problem rešen.

Nad 32 let že vlada komunizem. Stari, verujoči rod vernih uradnikov je že izginil s pozorišča.

Mladi rod se zaveda, kaj ga čaka, če bo pokazal, da je ostal veren. Pustili ga bodo, da bo postal zdravnik, inženir, znanstvenik, ne bodo pa mu nikdar zaupali vodstva v nobeni ustanovi. To mesto je rezervirano za prekaljene komuniste in pa za nekatere redke nekomuniste, ki se znajo zvijati kakor kača, menjati barvo kakor kameleon in imajo kožo debelo kakor bivol. Pravijo pa, da je teh vsak dan manj.

Oficirski kadri in diplomatske službe so vernim brezpogojno nedostopne.

Vse republiške zakonodaje pustijo Cerkvam, da opravljajo svoje strogo na versko delovanje omejene dolžnosti. Takoj pa zakoni določajo do podrobnosti natančno, kaj ni versko udejstvovanje. Onemogočajo verskim skupinam vse družabno ali družabno-gospodarsko delovanje. Pod to poglavje spada: cerkvena dobrodelnost, športno delovanje farne mladine, izleti, romanja, celo govori na pokopališču, ki niso v obrednikih itd.

Najtežji problem pa je sila, kako oblasti onemogočajo Cerkvam, da bi versko vzgajale vernike, zlasti mladino. Na Hrvaškem predloženi novi zakon daje pravico odločanja o verski vzgoji ne le staršem, ampak tudi učencem. Za kaj se bo učenec, ki ga vzgaja brezbožen učitelj, odločil, si lahko mislimo. Zakon bo tudi dal šoli pravico, da prepove mladini obisk verouka, kadar bi bilo to, čeprav v izvenšolskem času, za mlade živce preutrudljivo ali bi jih čakalo kako drugo, po šolskih oblasteh priporočeno izvenšolsko opravilo. Zakon naj bi tudi prepovedal učiti verouk vsem, ki niso duhovniki in bi jim bilo tudi prepovedano vzgajati za ta poklic laike, organiste, diakone, redovnice itd. Če bo vse to sprejeto v zakon, ki ga te dni pričakujejo Hrvatje, bodo kmalu prišli do položaja, kakršnega vidimo pri ostalih sosedih naše domovine.

To so stvari, ki jih ljudje, ki obiskujejo naše dežele, ne vidijo in kaj radi razglašajo naivnemu svetu bajke o verski svobodi v rdeči Jugoslaviji.

BESEDA IZ NARODA

Srnjak v omaki, narod na tlaki

CLEVELAND, O. — Čudeži se še gode, če verjameš ali ne.

Preletel je široko lužo veliki, jekleni ptič, — pristal na letališču, — potniki so se vsuli iz njega. Na carinarni se je roba pregledovala. Neka žena je imela poleg navadnega kovčka še "bisago" in v njej galon brezbarvne tekočine. Carinik vpraša ženo: "Kaj imate v tem galonu?"

Žena napravi prav mile oči in čisto mirno, nedolžno reče: "V stari kraj sem šla malo pogledat, — tudi na božji poti v Lurdu sem bila, pa sem prinesla za sebe in za prijateljice ta galon 'lurške čudodelne vode'."

Carnik odmaši galon, pokusi 'vodo' in reče: "Močna je ta voda, duh in okus ima kakor žganje. Plačati bo treba 12 dolarjev."

Žena pa: "Da je žganje? Voda se je spremenila v žganje! Hvaljen Bog na nebeških višavah, spet se je naredil nov čudež!"

*

John P., blaga duša, privozi z avtom domov, zleze iz vozila in gre odpirat garažna vrata. Odpre vrata, jojmene, povzelo mu je sapo, oči so mu izstopile in videl je ob steni navzdol nekoga viseti. Pa ja se ni sosedu v glavi zafrtajčkalo in se je šel v njegovo garažo z glavo navzdol obesiti. Kar so ga noge nesle, hitro steče proti hiši, malo, da ni vrgel stranskih vrat s tečajev, odpiraje vrata kriči in kliče svojo ženo: "Mary, Mary, pojdi no z menoj, v naši garaži na steni nekdo visi z glavo navzdol, pa rdečo 'mašno' ima pod vratom, — samo toliko sem v naglici mogel videti." In sta z ženo pohitela v garažo, — žena naprej, korajžni John za njo. Na močnem žeblju, zabitem v steno, je visel, s podpluto krvjo pod vratom, krepak srnjak. "Čudež, to je čudež," je ponavljal John, medtem ko je žena odhitela v kuhinjo in se telefonično s prijatelji povezala in pogovorila, kako in odkod bi se naj ta mrcina pritepla v njihovo garažo.

*

To ni bil čudež, še malo ne, le lovska sreča je bila naklonjena da sta John Fekete in Frank Urankar z Larchmont Rd. ustrelila tega srnjaškega orjaka. Jaz domnevam, da je eden krepko uržal puško, drugi pa je pomeril in sprožil. Resnica je, da sta možaka mrtvega srnjaka naložila v avto in pripeljala k Petriču in ga v garaži na žebelj obesila, ko nikogar ni bilo doma. Gospoda Fekete in Urankar sta srnjaka podarila, naj se kuhan ali pečen použije v kakšen dober namen.

Poklican je bil tudi Vinko Vrhovnik. On je ugotovil, da ni bil to srnjakov samomor, — potrdil je, da mu je svinčenka, pognana iz dobro merjene puške, prebila blago srce. Vinko je 'mrtveca' slekel edine obleke, ki jo je v življenju imel, ga očistil drobovja in takega oddal v ledeno shrambo.

Srečen slučaj! Prav tiste dni je mladi Anthony Zalar tudi dobro pomeril, spodbil je mladega srnjaka in ga tudi podaril v isti 'dobri namen'.

Tako imamo sedaj pod zvonom Marije Vnebovzete srnjakovega mesa, pa dobrega, celo skladovnico, kakor skladovnico drv pri dobrem kmetu.

Lepa hvala vsem trem darovalcem, J. Fekete, F. Urankarju, A. Zalarju! Bog lonaj tudi V. Vrhovniku, ki je zastonj ugotovil vzroke srnjakovih smrti in ker je oba srnjaka lepo očistil dušnih in telesnih madežev.

Da bosta oba srnjaka o pravem času v 'omaki', bo treba vsaj ducat ljudi na trdi tlaki. Za našo tlako, pomagati srnjakoma v omako, pridejo v poštev le prostovoljne delavke in delavci. Vem, da se jih bo zadostno število oglasilo, — jaz, ki imam dlani navzven obrnjene, še v poštev ne bi prišel, četudi bi se ponujal.

Že sedaj 'Boglonaj' glavni kuharici ge. Josepini Stanovnik in vsem njenim pomočnicam!

Jedli bomo srnjaka, obirali pečene piščance z vsemi prikuhami, še popili 'glažek vinca rujnega' in se, — če bo kazalo — še zavrteli ob zvokih vesele muzike, — vse to v korist Slovenskemu starostnemu domu na Neff Road.

To dobro kosilo bodo dekleta servirala kakor lansko leto — v Slovenskem domu na Holmes Avenue 19. februarja popoldne od 2. do 4. ure. Po kosilu se bomo v družbi zadržali tja v temno noč.

Če je kdo, ki bi rad ubil dve muhi na en zamah, naj pride tisto nedeljo k sv. maši v cerkev Marije Vnebovzete, — maša bo ob 1. uri — potem pa 'hajd' na srnjakovo kosilo.

Naš župnik č. g. Viktor Tome se s svojimi cerkvenimi možmi močno zavzema za naš Slovenski starostni dom, zato so podarjena srnjaka podarili v ta namen. Jaz in številni farani Marije Vnebovzete smo tega veseli. Želeti je, da bi tudi ostale slovenske župnije kaj storile, da bi finančno pomogle pri vzdrževanju tega doma. Za umevanje našega napora bo pokazal še tisti, ki bo kupil vstopnico za to srnjakovo kosilo in se velikodušno odzval povabilu. Gospod župnik bo tudi na kosilo prišel in vsem povoščil 'Bog žegnaj'.

Vstopnice za to srnjakovo kosilo so po 7 dolarjev in se dobijo: v pisarni Ameriške Domovine, v župnišču Marije Vnebovzete; lahko kličete po telefonu tudi: g. Petelinkar 481-6882, g. Ferra 531-7131, g. Petrič (brivnica) 481-3465 ali na dom 481-3762. Prodajali jih bodo tudi pri cerkvenih vratih Marije Vnebovzete po nedeljskih sv. mašah.

Dobre volje in zdravja vsem, ki te vrstice čitajo, želi vaš nepoboljšljivi . . .

J. P.

—o—

Iz newyorške prosvete

NEW YORK, N.Y. — "Ako kjerkoli na svetu sto tisoč Amerikancev, Angležev ali Nemcev izgubi svoj jezik, ni to za nadaljni obstanek teh narodov posebno važno. Ako pa se kjerkoli izgubi deset ali dvajset Slovencev, se zdi Slovencem, da je v nevarnosti obstoj vsega naroda. Kadar gre za vprašanje številčnega stanja njihovega jezika, postanejo sicer pametni in bistri Slovenci nerealisti."

To je napisal o Slovencih nemški časnikar C. G. Strochm. Zdi se mi, da smo tudi to lastnost podedovali in prinesli s seboj v Ameriko.

Na primer: Prosvetne ure slovenske fare v New Yorku imajo namen ohraniti čimdalj slovenski jezik, zavest, poznanje slovenske kulture in slovenskih tradicij med svojimi farani, to je ohraniti jih slovenskemu narodu. Zato nam je hudo, ko vidimo, koliko naših družin — tudi takih, ki so prišle sem po drugi svetovni vojni — je zaradi nezavednosti staršev utonilo v ameriškem morju. Hudo nam je in se kar bojimo, da bomo izgubili neko družino, ako je parkrat od ur izostala.

Že drugič nam je vreme nagajalo. Čeprav je bilo tretjo nedeljo v decembru slabo vreme, so prosvetarji prišli, ker so bile ceste vsaj prehodne. Na januarsko uro pa mnogi, zlasti tisti iz oddaljenih krajev New Jerseyja, New Yorka, Long Islanda in Connecticuta niso mogli priti. Ceste so bile poledenele in gladke. Nobena odjuga ni bila napovedana. Vožnja z avtomobilom je bila nevarna.

Morali so ostati doma. Toda v vseh je bilo toliko zavesti in čuta neke odgovrnosti do skupnosti, da so skoraj vsi telefonično javili enemu ali drugemu, da pri najboljši volji ne upajo na pot in naj jim ne zamerimo.

Nič jim nismo zamerili. Veseli smo bili, da so se javili in tako dokazali, da so bili vsaj v duhu med nami. Pa smo res kakor ena sama velika družina!

Priti bi morali tudi Zvonovci iz Fairfielda in zapeti v spomin pok. dr. F. Blatnika eno pesem v cerkvi in dve na uri. Niso mogli na pot. In ker tudi dr. C. Mejač ni mogel priti iz Washingtona, je kar župnik prebral njegov spominski govor v cerkvi. Zaradi nepredvidenih neprilik je bila proslava res skromna. Sicer je bil pa dr. Blatnik tudi vse zivljenje skromen!

Kljub temu sta bili cerkev in dvorana kar dobro zasedeni. Vesela je bila ga. Ravnikarjeva, ki je skuhala golaž, ker ga ni nič ostalo, in Babniki, ki so pripravili klobase z zeljem in so vse oddali. Ga. Klesinova je prinesla s seboj pladnje flancatov. Ostalo jih ni nič. Nasprotno, še zmanjkalo jih je!

Po maši sta nas Franjo Kostanjski in Karl Klesin spravila v dobro voljo, ko sta zaigrala na harmonikah par poskočnih melodij.

V uvodnih besedah smo zvedeli, da je ura posvečena naši mladini. Slišali smo, kako pridno študirajo naši fantje in dekleta po raznih šolah in se pripravljajo, da se uvrstijo med tiste naše mlade ljudi, ki so končali šole tukaj v Ameriki in si priborili akademsko čast. Med našimi mladimi jih ima 80% akademsko izobrazbo. Res smo ponosni nanje!

Slišali smo željo, da bi poživili "SAVO" in pomnožili cerkveni pevski zbor.

Burgar Marko in Sandi, Zupančič Andrej in Inge so nastopili v prizoru "Rdeča Kapica". Marko je bil lovec, Sandi "Kapica", Andrej — volk in Inge — stara mama. Bili so odlično maskirani in napravljeni. Kapica in volk sta bila res originalna. Otroci so odigrali prizor brez šepetalca in brez napak. Govorili so jasno in gladko, bili so ves čas korajžni ni niso pokazali nobene nervoznosti, čeprav so imeli samo eno vajo na odru. Pohvalo zaslužijo starši, ki so otroke pripravili.

Po splošni sodbi navzočih je bila ta točka najboljša na sporedu.

Lucija in Ema Jelševar sta dali v slovenščini in angleščini mladim ljudem nekaj nasvetov za zivljenje. Seveda so veljali nasveti tudi odraslim kakor na primer tale od neznanega avtorja:

"Fredi veselo, ne jokavo! On ve, da se trudiš. Predi previdno, predi pobožno, a pusti vlakno Bogu!"

Tone Jenko je vešče recitiral Cankarjevo črtico "Sošolci", v kateri je pisatelj opisal svojega nerednega in svojeglavega sošolca Gašperina, ki je razočaran nad šolo in domovino končno našel posel in srečo v Ameriki.

V zadnji točki prvega dela sta Helenca in Doroteja Klesin deklamirali pesem "Ah, kako so grdi z mano", Joško Klesin pa pesem "Kaj imamo radi". Vsi trije so kar dobro opravili svojo nalogo.

Med odmorom smo podpisali karto z izrazi sožalja za našega zvestega člana prof. J. Nielsena, ki mu je umrla žena, nabrali za maše $28.20 in želeli vse dobro Tončkam in Tonetom.

Po odmoru je Simon Kregar recitiral prvi del Javornikovega predavanja o "zanimivostih in lepotah slovenščine", ki ga je imel na Liginem simpoziju v novembru. Predavanje je vzbudilo med poslušalci izredno pozornost in je veljalo za najboljše. Zato smo ga posredovali tudi našim članom, ker bi bilo škoda, če bi ostalo samo med udeleženci simpozija. Prosil sem "Ligo", da bi predavanje razmnožila in ga poslala vsem slovenskim šolam v Ameriki. Kaj tako lepega in temeljitega že dolgo nismo slišali.

Dr. Zdravko Kalan

—o—

Na počitnice!

JOLIET, Ill. — Kam? V Lemont, k čč. sestram, kamor so me povabile na prošnjo č. s. Sicne, ki je priredila 18. dec. 1977 koncert na Mt. Assisiju.

Sestra Siena je vodila in dvorana je bila polna občinstva. Izvajale so božične pesmi s spremljavo raznih instrumentov. Koncert je trajal od 3. do 5. in se končal z lepo živo sliko. Dekleta so v svojih uniformah napravila prijeten vtis. Všeč mi je bilo, da so tako verno zrle v sestro, vsak njen gib so umele. Meni je bila posebno všeč mlada deklica v sredini, ki ni umaknila pogleda od sestrine taktirke. S sestro Avito, ki je prišla na koncert svoje sestre Siene, sva bili družici in obe sva uživali. Dekleta so mirno prišla na oder in tak je bil tudi odhod. Občinstvo je bilo zelo prijazno.

Po koncertu sem šla z obema sestrama v hišo na Mount Assisi. Vse tri smo večerjale skupaj in ko sem prišla pozneje v starostni dom na Alvernio, so me gospe takoj vprašale, ali bom ostala kaj časa tam. "Do Božiča," sem rekla in vesela sem, da vas skoraj vse poznam. Sestra mi je pokazala, kje bom sedela v obednici.

Obednici sta dve: ena v prvem nadstropju, druga v pritličju. Tri sestre servirajo hrano, ki jo pripeljejo iz kuhinje na vozičku in se tako greje. Sestra Rafaela odmoli vedno Angelovo češčenje, nato pa začno deliti hrano. Vsakdo ima rad doma pečen kruh.

Po kosilu prinesejo gostje svoje krožnike na pripravljeno mizo, nekatere gospe so tako prijazne, da izpraznijo posodo, in en gospod odpelje voziček v kuhinjo.

Nekateri gostje gredo nato v televizijsko sobo, potem pa v kapelo, kjer moli sestra Rafaela rožni venec vsak večer ob 6.

Prejšnji večer sem šla v sestrsko kapelo, kjer so sestre molile med petjem svojo devetdnevnico in večernice.

Tudi v kapeli spodaj odmolijo med božično osmino devetdnevnico, pri kateri pojo, ena sestra pa odmoli evangelij.

Novena se je začela 16. dec. z naslovom "Luč sveta" in je vsebovala:

17. dec.: Jezus, kralj-voditelj;
18. dec.: Delitelj sinajskih zapovedi;
19. dec.: Prerokovanja;
20. dec.: Jesejeva korenina;
21. dec.: Jezus, sin Davidov;
22. dec.: Jezus, oznanjen pri Baptistu;
23. dec.: Sin Marijin;
24. dec.: Emanuel.

Vsakdo rad posluša kratko razlago in po končani molitvi odidejo v svoje sobe ali v skupno zbirališče

Dne 25. dec. pa je bila polnočnica za stanovalke in stanovalce Doma v kapeli, za sestre pa v Mount Assisiju. Obe sta bili zelo lepi, z božičnim petjem. Tudi slovenskih pesmi ni manjkalo. Navadno je voditeljica petja sestra Roza, ki s svojim lepim sopranom prekaša pevke. Pojo tudi hrvaško "Spavaj Sinek" (sestra Mati provincijalka je hrvaškega pokolenja).

Med tednom po Božiču smo hodile v sobo, kjer pojo ali pa sestra George prednaša kaj na traku. En dan so nam dali darila, ko smo potegnile pripravljene številke.

Hitro je minil čas. Po Božiču sem jo mahnila proti pokopališču, mimo lurške votline. Obiskala sem najprej grob prevzv. škofa Rožmana, ki je bil varuh mojih osirotelih nečakov. Na grobu je bil še šopek iz rožmarina in roženkrauta, ki ga je ob slovesnosti prinesla Jeretinova Marija. Vejica rožmarina je bila še sveža in sem jo vzela s seboj ter jo vtaknila med drugo zelenje v sobi pri jaslicah. Grobove vseh umrlih frančiškanov sem tudi obiskala.

Povedati moram še to, da imajo gospe ob dopoldnevih včasih telovadbo ali balinajo ali pa podirajo "keglje" in tako ni nič dolgočasno v tem lepem domu. Igrajo tudi šah ali pa karte. Na Štefanovo je bilo konec mojih počitnic. Spet sem čakala po kosilu na gospoda, da me popolje domov v Joliet in tu me je čakalo lepo obdarovanje, ki so ga dale dobre sestre za božično darilo.

Zahvaliti se moram dobrim sestram v Lemontu. Rada se spomnim na sestro Lavoslavo, ki mi je vsako jutro dala knjigo 'Leto svetnikov", da sem bila vedno na tekočem. Z njo sem se pomenila mnogo stvari, saj je tako razgledana in se zanima za razne stvari.

Povedati moram še to, da je v Lemontu veliko molitve, bodisi križevega pota v kapeli ali ob lepem vremenu spodaj pri lurški votlini, da so gostje zelo prijazni, zato prisrčna hvala za vso naklonjenost in dobrote, ki sem jih bila deležna v teh počitnicah.

Spet sem v Domu sv. Patrika in reči moram, da sem bila presenečena nad lepoto naših jaslic v kapeli, kjer ima č. mati Kristina svojo srečno roko pri lepšanju Doma. Posebna zahvala tudi za bogato božično darilo!

Lojzka Verbic

M. Jakopič:

Kdaj prideš na besedo

Sneg je prekril nocoj poti,
do src shojenih ni gazi,
še luč ko da umira.

V kaminu ogenj prasketa,
použiva se in se razda
molče in brez nemira.

Molčimo vsi: teži nas čas.
Kdo vstopil bo nocoj med nas,
se vsedel v našo sredo?

Prijatelj, kje si . . . znanec,
kje?
Omahnil si, mi govore.
Kdaj prideš na besedo . . .?

IZ NAŠIH VRST

Peoria, Ill.— Spoštovani! Ker mi s prvim februarjem poteče naročnina, jo s priloženim čekom obnavljam za eno leto in prilagam dar za tiskovni skład.

Želim Vam veliko uspeha v bodoče in Vas najlepše pozdravljam!

Frank Virant

* * *

London, Ont. — Spoštovano uredništvo! Prav lepo se Vam zahvaljujemo za obvestilo, da nam bo potekla naročnina. S priloženim čekom jo obnavljamo zopet za eno leto.

Z najlepšimi pozdravi in željami!

Janez in Lojzka Jevnikar
z družino

* * *

Hialeah, Fla. — Cenjeno uredništvo! Z Ameriško Domovino sem vsesplošno zadovoljen. Imam le eno željo, da bi se številka od srede zopet povrnila, ker jo zelo pogrešam.

Lepo Vas pozdravlja Vaš zvesti naročnik

Frank Pečnik

Dr. F. Blatnik:

Bog pomaga tudi, ko ga ne prosimo

Tega nisem napisal, ker si domišljam, da sem poseben božji ljubljenec, temveč da opozorim bralce, naj skrbno premislijo, če niso morda tudi sami v življenju prejeli posebnih znakov božje naklonjenosti!

III.

10. Italijanom sem postal sumljiv.

V Srbijo nisem mogel več, sem se pa posvetil koncentracijskim taboriščem v Italiji, kamor so začeli Italijani na debelo pošiljati naše ljudi. Joj, koliko paketov z obleko in živili sem pripeljal ubogim internirancem v Gonarsu, Monigu in Fraschettiju!

Največ sem hodil v Gonars. Tam sem pakete in pošto oddajal v pisarni nekemu akademiku iz Device Marije v Polju, s katerim sva vsakikrat tudi precej govorila. Pa se je zgodilo, da je skupina internirancev skopala rov pod ograjo ven na koruzno polje in ušla, med njimi tudi ta dijak. Naravno, da so Italijani osumili mene, da sem bil soudeležen pri organizaciji pobega, in me vzeli na piko.

Že od svojega prvega obiska v Srbiji sem veliko potoval v Rim, da sem v Vatikanu poročal, prosil pomoči in nosil tja poročila tudi od beograjskega nadškofa dr. Ujčiča ter ljubljanskega škofa dr. Rožmana. V Vatikanu sem se spoznal in navezal stike z vršilcem dolžnosti jugoslovanskega poslanika pri Sv. stolici msgr. Moscatellom, ki se je zelo zanimal za razmere doma in želel čim več poročil za jugoslovansko vlado v Londonu, oziroma v Kairu. Pridno sem mu jih prinašal, v Ljubljano pa nosil pošto iz Londona in drugod.

Ko sem se leta 1946 iz begunskega taborišča v Lienzu obrnil na polkovnika dr. Vlad. Vauhnika, šefa jugosl. obveščevalne službe, takrat v Švici, s prošnjo za neko posredovanje in se mu predstavil, kdo sem, mi je odpisal, "Vam se mi pa res ni treba predstavljati. Med vojsko ste mi storili veliko uslug, za katere najbrž niti sami ne veste. Ko so mi vsi drugi kanali odpovedali, sem se poslužil Vas, da sem poslal svoje poročilo v London. Vaš kanal je vedno brezhibno deloval. Hvala Vam!"

Počasi pa sem Italijanom le postal sumljiv. Za vsako pot v Rim sem moral zaprositi dovoljenje od italijanske policije v Ljubljani. Pa so polagoma Italijani pogruntali, da oddaja londonski radio najnovejša poročila iz Jugoslavije, posebno iz Slovenije, vsakih pet dni po tistem, ko jaz dovoljenje dvignem, in so me začeli slediti.

Avgusta 1942 se je nabralo toliko paketov za Gonars, da jim sam nisem bil kos, zato sem naprosil dijaka Vinka Šimenca, da me je spremljal in mi pomagal. V Trstu sva prenočevala v hotelu Europa. Meni so dali boljšo sobo v prvem nadstropju, njemu bolj preprosto v tretjem. Po večerji sem mu pa rekel: "Truden sem in potreben dobrega počitka. Bodi tako dober in mi odstopi svojo sobo, ki je višje in bolj mirna, Ti pa vzemi mojo." Zjutraj mi pove, da je okrog polnoči prišla policija in iskala mene. Vso noč ni več spal, ker se je bal, da so me odpeljali. Jaz sem se pa čudil, da jih v mojo sobo ni bilo.

Ko sva vse tiste pakete v Gonarsu oddala, sva se vrnila v Palmanuovo in prenočila v neki gostilni. Zjutraj sem se jaz s kolesom odpeljal v Gorico, fant je pa tam ostal. Ko sem se vrnil, mi pove, da je zopet policija vpraševala po meni.

Naslednje jutro sem fantu izročil velik šop pisem za msgr. Moscatellija, ga spremil na brzovlak za v Rim in mu povedal, komu naj pisma izroči, sam se pa vrnil v Ljubljano.

Nekje na sredi poti do Rima sta prišla v oddelek k Vinkotu dva moška, ki sta trdila, da sta moja prijatelja, in spraševala, kje sem. Posebno sta se zanimala za mojo aktovko in hotela vedeti, če je morda nima on pri sebi. Pokazal je na polico rekoč: "Tamle je moja, g. Blatnik pa ima svojo pri sebi." K sreči se za vsebino one na polici nista zanimala.

11. V rimsko ječo

Kljub vsemu sem začetkom septembra zopet šel na pot z veliko prtljago za v Gonars in mnogo pošte za v London. Pakete sem že dan prej odposlal kot brzovozno blago na postajo Palmanuova, pošto pa dal v kovček, ki sem si ga dal poslati v Rim kot "prtljago" (checked baggage). Pripominjam, da nevarne pošte nikoli nisem nosil pri sebi, marveč vedno v kovčku, ki je potoval z istim vlakom v prtljažnem vozu.

V Gonarsu sem vse lepo oddal in nisem nikjer zapazil, da bi me kdo sledil. Prenočil sem v Palmanuovi, naslednje jutro — bil je Mali Šmaren — se pa odpeljal v Rim. Tam so me pa pri izhodu iz postaje aretirali, odpeljali v zloglasno rimsko ječo "Regina coeli" in zaprli v samico.

V vseh treh mesecih bivanja v njej nisem videl drugega človeka kot ječarja, brivca, ki je prihajal vsak teden, in dva policijska uradnika, ki sta me zaslševala. Vsak dan so me peljali na sprehod na dvorišče, z visokimi zidovi razdeljeno na več oddelkov, in me za pol ure zaprli v kakega izmed njih. Na poti tja in nazaj nikoli nisem srečal drugega kot ječarja.

Pošte nisem smel ne prejemati in ne odpošiljati. Tudi brevirja mi niso pustili. Zaprosil sam za spovednika, pa mi ga niso dovolili. Tedaj sem uvidel, da me imajo za hudo nevarnega zločinca in bil pripravljen na vse. Prepričan sem bil, da imajo tisti kovček, ki sem ga poslal kot prtljago, in seveda tudi pošto v London, ki je bila v njem. Ne bom se mogel rešiti smrtne kazni.

Čudil sem se pa, da me poldrug mesec niso nič zaslševali. Zdaj vem, da zato ne, ker niso imeli nobenih pravih dokazov proti meni, samo sumnje in ugibanja in so dokaze šele iskali, takrat pa tega nisem vedel. Tudi to zdaj vem, da je Bog to dopustil meni v dobro.

12. Pismo, ki mi je bilo v veliko pomoč.

Tam koncem oktobra sem namreč dobil pismi — edino v vseh treh mesecih! — od bivšega jugosl. salezijanskega provinciala g. dr. Franca Wallanda iz Turina, ki mi je sporočil, da moli za mene, mi poslal podobico kazanske Matere božje, na koncu pa dodal: "Da so bana dr. Natlačena ubili, najbrž že veste."

Kako naj bi vedel? Ta novica je bila za mene kot rešilna deska.

Veliko sem namreč premišljeval, kako se bom zagovarjal. Hoteli bodo namreč vedeti, s kom sem bil v zvezi. Da bi tako obširno delovanje v Srbiji, po koncentracijskih taboriščih in zvezo z Londonom vzdrževal zgolj na svojo roko, mi nihče ne bi verjel. Imen pa tudi ne bi rad navajal, da komu ne škodim.

Ko se je kmalu zaslševanje le začelo, sem vse, kar je bilo količkaj kočljivega, valil na dr. Natlačena. Še kar preveč, da me je eden zaslševalcev začudeno vprašal: "Pa veste, da je dr. Natlačen mrtev?" "Kaj pravite?" sem vzkliknil. "Kako naj vem, ko sem pa tukaj odrezan od sveta?" in ju prosil kaj več novic o njegovem umoru.

Ko bi me bili zaslševali, predno sem tisto pismo prejel, bi mi bila slaba predla. Tako mi je pa Bog pomagal, ko Italijanom ni dal, da bi me začeli zaslševati prej, pa tudi s tem, da se je tisto pismo zmuznilo skozi in prišlo meni v roke. Naj bo stokrat zahvaljen.

13. Zaslševalca mi nista bila sovražna.

Pričakoval sem in se hkrati bal, da mi bodo predložili tisto pošto za v London, ki sem jo imel v kovčku, pa se hkrati čudil, da imajo tako malo očitkov proti meni.

Tisto, da iz Londona oddajajo najnovejše novice iz Slovenije po nekaj dneh, ko jaz odpotujem v Rim, sem jim razložil rekoč, da pač vedno prinašam v Vatikan poročila beograjskega nadškofa dr. Ujčiča, parkrat sem tudi od papeževega delegata na Hrvaškem, opata M a r c o nija, največ pa od ljubljanskega škofa dr. Rožmana, da pa papežev državni tajnik kardinal Maglione, kateremu te spise izročam, kdaj kaj iz njih pove diplomatom, ki jih sprejema.

Povedal sem jim celo, da sem tudi sam v čakalnici omenjenega kardinala večkrat govoril z angleškim poslanikom Osbornom in z vršilcem dolžnosti jugoslovanskega poslanika msgr. Moscatellom, ker je kardinal moja poročila smatral za tako važna, da mi je dovolil prihajati k njemu tudi ob dneh, ki jih je imel rezervirane le za diplomate.

Dobil sem vtis, da mi zaslševalca nista sovražna, rajši naklonjena.

V Rimu je živel brat jugosl. ministra za telesno vzgojo Andriča. Ta me je vedno lovil, če sem prišel v Rim, da bi kaj zvede o domovini in poročal bratu v London. Nekoč mi je dal nekaj danarja, naj bi ga nesel nekomu v Šiški, pa je želel potrdilo. Pozneje je skušal pobegniti v Švico, plavajoč čez Lago di Como, pa so ga Italijani ujeli in našli pri njem tisto moje potrdilo. V njih domišljiji sem postal člen mednarodne vohunske organizacije.

Zaslševalcema sem povedal, da sem tisti denar oddal v Šiški, imena in naslova pa res nisem vedel več, pa da je bilo to edinkrat, da sem kaj prenesel za Andriča, ker mi je postal nadležen in sem se ga otepal.

Zanimala sta se, kaj me je spraševal, in kaj sem odgovarjal. Med drugim sem rekel, da je želel vedeti, kakšen je železniški promet, in sem odgovoril, da je normalen, pa da veliko tovornih vlakov vozi proti Beogradu. Eden izmed njiju me je prekinil, rekoč: "Tega bi pa ne bili smeli reči." Izkazalo se je namreč, da so tisto bili transporti municije za ofenzivo proti Grčiji. Ko sta mi na naslednjem zaslševanju dala zapisnik brati in v podpis, sem v svoje veliko začudenje spoznal, da sta tisto o vlakih izpustila.

Človeku dobro de, če vidi, da mu nekdo, ki mu je uradno nasproten, osebno ni sovražen.

14. Očividna Marijina pomoč.

V drugi polovici novembra je postajalo že mrzlo. Zaprosil sem za dodatno odejo, pa mi je niso hoteli dati. Tedaj sem tisto Marijino sliko, ki mi jo je poslal g. dr. Walland, pritrdil v kot ječe in zaupno molil pred njo: "O Marija, Ti veš, da sem skušal pomagati rojakom v trpljenju, dokler sem mogel, zdaj pa sam trpim in nihče mi ne more priti v pomoč. Ti se me usmili in mi pomagaj, zaupno Te prosim."

Ko sem naslednji dan opoldne použil tisto skodelico juhe, ki so nam jo dajali, in z odejo ogrnjen drgetal na stolu, ker me je zeblo, se je odprlo okence v vratih in ječar me je vprašal: "Vuole ancora una gavetta?" (Bi še eno skodelico?) Seveda sem jo hvaležno sprejel. Predno sem pa začel jesti, sem stopil v kot, kjer sem imel Marijino sliko, in se Marij zahvalil za očividno pomoč. To je bilo edinkrat, da mi je ječar ponudil drugo porcijo.

Še me je zeblo in še sem bil lačen, pa vendar sem bil vesel in si celo prepeval, ker sem bil prepričan da lahko računam na Marijino priprošnjo in na božjo pomoč.

Pa so prišle skušnjave in neumne misli, češ da moram kot duhovnik pač vse razlagati v nadnaravnem smislu, da pa je dejansko vse le zgolj naključje in ne božja pomoč. Odganjal sem te misli, kar sem le mogel, in se prizadeval, da zaupanja v požje in Marijino varstvo ne bi zgubil. Bogato sem bil poplačan za to.

Čez dober teden po tistem, odkar mi je stražnik ponudil drugo skodelico juhe, so se odprla vrata in ječar je porinil skozi vrečo, z besedami: "Questo e per Lei." (To je za Vas.) Kar verjeti nisem mogel: pomaranče, fige, hruške, jagode in piškoti, pa srajca in hlače iz tistega kovčka, v katerem je bila ona nevarna pošta za London, za katero sem se tako bal, če bi jo dobili Italijani. Zdaj sem vedel, da je na varnem. Nič več nisem bil v strahu.

Ječa mi je postala letovišče. Bogu in Mariji sem se zahvalil za čudovito pomoč.

(Bo še.)

Ozadje gobavosti

Pri iskanju povzročitelja gobavosti, ki še vedno ni povsem raziskan, je bilo do nedavne preteklosti največ težav zaradi pomanjkanja leproznih glivic, potrebnih za laboratorijske poskuse. Glivic, ki povzročajo gobavost pri ljudeh, namreč ni mogoče gojiti umetno, bolezen napada samo človeka.

To je veljalo do leta 1971, ko je neki ameriški leprolog odkril, da se glivice razmnožujejo v skoraj vseh delih telesa pasavca, ki živi v južnih delih ZDA. Odtlej raziskujejo gobavost predvsem na tej živali.

V louisianskih laboratorijih so pridobili kemične drobce leproznih glivic, ki jih bodo uporabljali pri epidemioloških raziskavah v Indiji, Kolumbiji in Salvadorju.

Glivice, ki jih je mogoče pridobiti z gojitvijo v pasavcu, utegnejo omogočiti strokovnjakom SZO, da bodo pripravili cepivo proti gobavosti.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

VESTI IZ SLOVENIJE

Radio Ajdovščina

V Ajdovščini so sklenili, da bodo ustanovili lokalno radijsko oddajno postajo za ajdovsko občino. Uredili naj bi jo v prostorih Rekreacijsko-športnega centra Police.

Direktni telefon s tujino

V Ljubljani že dve leti gradijo mednarodno telefonsko centralo, ki bo veliko pomenila tudi za izboljšanje domačega telefonskega prometa. Telefonski klici za tujino potem ne bodo več potekali preko Zagreba in Beograda.

Razstava o vremenu

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bila razstava o vremenu v Sloveniji. Razstavljeno je bilo gradivo, ki so ga vremenoslovci zbirali od leta 1841 naprej. Razstava je bila zelo zanimiva in je vzbujala veliko zanimanja pri obiskovalcih.

V Velenju 19,100 ton lignita dnevno

Velenjski rudarji so novembra dosegli nov rekordni dnevni izkop. Za 100 ton so presegli doslej najvišji dnevni povpreček.

Žalosten rekord Celja

Čeprav so prizadevanja za izboljšanje onesnažitve Celja v zadnjem času obrodila pomembne rezultate, pa seveda še ni razlogov za kakšno zadovoljstvo.

Celje je (tudi zaradi zelo negodne geografske lege) gotovo še vedno med našimi najbolj onesnaženimi mesti, kakor so tudi pokazale meritve v zadnjem času.

Teden domačega filma

Novembra je bil v Celju teden domačega filma, po zaporedju peti. Končal se je s prvo javno predstavitvijo Bevčevega igranega filma "To so gadje". Zlato plaketo je dobil Jane Kavčič za režijo filma "Sreča na vrvici".

V Sloveniji so umrli

6. januarja

V Trebnjem: Jože Piškur;

v Ljubljani: Lojze Primožič, Stane Sotlar, Tomaž Istenič, Judita Marion, roj. Flego, Pavla Kovač, Vladimir Krištof;

v Mirni peči: Alojzija Hude, roj. Bukovec;

na Krki: Ivana Godec, roj. Turk (Zaplatova mama);

na Brdu pri Lukovici: Marija Kersnik, roj. Zorko;

v Zalogu (Postojna): Marija Bizjak;

v Celju: Franc Kramžar.

7. januarja

V Piranu: Angela Šmon, roj. Areh;

v Ljubljani: Lojze Pečarič, Brigita Poljanšek, Franci Kričej, Alojz Žigon, Vera Janežič;

v Hrastniku: Ljudmila Bočko;

v Polju: Leopold Hribar.

Čitateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrtka ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič. Novi naslov postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.

MALI OGLASI

Odprto v nedeljo od 12.30 do 5. pop.

Dutch kolonialna hiša na 17828 Nottingham, pri Lake Shore Blvd. v fari Marije Pomočnice ali St. Jamesa, lot 60x160, dnevna soba s kaminom 25x15, formalna jedilnica 15x12, knjižnica 12x10, ograjena veranda 15x10, kuhinja 12x9 z obednico 7x5, 3 velike spalnice, izgotovljeno 3. nadstropje 25x10, 2 in pol kopalnice, pokrit patio 21x12, dvojna garaža, shramba, opremljena pasja hišica, veliko shrambnega prostora po vsej hiši. Vprašana cena v nizkih 60-tih. Za ogled te dobro grajene hiše kličite Johna Fox na št. 943-3290 ali pri

REDLIN REALTY
942-7071

(14,15)

Apartment For Rent

4 rooms up — Lena Ave. West Side off W. 130 St. $100 per month. — Call 881-3928.

(14-15)

Business Building

Very good income, location, Waterloo Road - East 156 area, Collinwood. First floor presently leased by a Tavern, Second Floor, Rooming House, 11 Bedrooms and 2 Baths. Small Warehouse in rear.

Peter W. Moizuk, Realty
943-0189

(11),(19)

Lastnik prodaja

Bungalov s 3 spalnicami in razvedrilnico v Euclidu. Kličite tel. 481-3164.

(18)

Stanovanje oddajo

Petsobno neopremljeno stanovanje s kopalnico, pralnico, ogrevom na peč oddajo na 1524-26 E. 49 St. Kličite po 5. pop. tel. 421-1047.

(14)

Stanovanje oddajo

Štiri in pet-sobno stanovanje na E. 64 St. in Addison Rd. blizu St. Clair Avenue oddajo. Kličite 881-9243 od 7-9 dopoldne.

(15)

Stanovanje v najem

Štirisobno stanovanje na 7004 Hecker Avenue oddajo. Kličite po 4. pop. tel. 431-0840.

—(15)

Novi zidani ranči

V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Help Wanted

Woman or Couple to take care of semi-invalid lady in St. Vitus area. Modern living quarters provided and salary. Robert A. Novak, 6013 Glass Ave. 391-3333

(x)

INVENTORY CONTROL

Must speak English, have mechanical ability. Will co-ordinate material flow with shop and purchasing. Call 451-6666.

(23-27)

CUSTODIAN COUPLE

Husband and wife, over age 35, to do housecleaning and yard work in a large Christian home. Furnished apartment, utilities and $750 per month salary. References required. 771-1431.

(19)

FIBERGLASS SHOP

Looking for good steady workers for fiberglass fabrication. Mature people desired.

Hanlon Industries
1280 E. 286 St.
Euclid, Ohio
Tele. — 261-7056

(13-16)

Cleaning Woman

Full time office and factory cleaning 7:30 a.m. to 4 p.m. (sweeping and mopping.) Permanent. Hourly rate. 5 days.

Universal Cleaners
1218 E. 71 St.
431-8100

(13-16)

BREZ DOMA

Hektor Malot

"Tvoje cokle so krive, da si se tako hitro utrudil," mi je dejal. "V Usselu ti bom kupil čevlje."

Te besede so mi vlile novega poguma. V resnici, nobene stvari si nisem tako srčno želel kakor čevljev. Županovi in gostilničarjevi otroci v vasi so imeli čevlje in, ko so ob nedeljah prihajali v cerkev, so na lahko stopali po kamnitnem tlaku, medtem ko so drugi vaški paglavci s svojimi coklami delali oglušujoč ropot.

"Ali je Ussel še daleč?"

"To vprašanje ti je pa prišlo prav iz srca," je smeje se dejal Vitalis. "Vidim, da bi zelo rad imel čevlje, mali. Obljubljam ti, da ti jih bom kupil in še prav lepo podkovane z žeblji. Poleg tega pa ti bom kupil tudi hlače iz žameta, lep jopič in klobuk. Ti darovi bodo posušili tvoje solze in upam, da boš v tem pričakovanju prehodil še ostalih šest milj, ki nas še ločijo od mesta."

Podkovani čevlji! Bil sem presenečen. Že sami čevlji so bili zame nekaj čudovitega, ko pa sem slišal, da bodo čevlji podkovani, sem hipoma pozabil na vso svojo žalost.

Čevlje, podkovane čevlje! Hlače iz žameta! Jopič in klobuk! Oh! če bi me videla mati Barberin, kako bi bila vesela in ponosna name!

Toda kljub podkovanim čevljem in žametnim hlačam, ki so me čakale na koncu poti, se mi je zdelo, da ne bom mogel prehoditi teh šest milj, ki so nas še ločile od mesta.

Nebo, ki je ob našem odhodu bilo jasno, se je polagoma pokrilo s temnimi oblaki in nenadoma je začel padati droben dež, ki ni več nehal. Vitalis je bil še kar precej na varnem s svojim jopičem iz ovčje kože. Mala opica se je ob prvi kapljici dežja skrila na varno pod njegov jopič. Toda psi in jaz, ki nismo imeli ničesar, s čimer bi se pokrili, smo bili prav kmalu premočeni do kože. Toda psi so se mogli vsaj zdaj pa zdaj otresti, medtem ko jaz tega nisem mogel in sem kar omagoval pod težo vode, ki me je težila in mrazila.

"Ali se hitro prehladiš?" me je vprašal gospodar.

"Ne vem; toda ne spominjam se, da bi bil kdaj prehlajen."

"To je zelo dobro. Vidim, da je nekaj dobrega v tebi. Toda nočem te več mučiti. Nocoj ne bomo več nadaljevali poti. Glej, neka vasica je tukaj v bližini, kjer bomo prosili za prenočišče."

V tej vasici pa ni bilo nobene gostilne in nihče ni hotel prenočiti tega človeka, ki je bil podoben beraču in ki je vodil s seboj majhnega dečka in pse, ki so bili vsi premočeni.

"Ne moremo vas prenočiti," so odgovarjali.

Pred obrazom so nam zapirali vrata. Hodili smo od hiše do hiše, ne da bi nas kje hoteli sprejeti. Ali bo torej treba prehoditi še ostale štiri milje, ki so nas ločile od mesta, ne da bi si odpočili? Noč se je že bližala, dež je rosil brez nehanja in nas mrazil. Jaz pa sem bil tako utrujen, da so se mi noge zdele trde, kakor da bi bile iz lesa.

Oh! hiša matere Barberin!

Končno pa nam je eden izmed vaščanov, ki je bil bolj usmiljen od svojih sosedov, odprl vrata v skedenj. Toda preden nam je dovolil vstopiti, je zahteval, da moramo ostati v temi.

"Dajte mi svoje vžigalice," je dejal Vitalisu. "Jutri, ko odidete, vam jih vrnem."

Imeli smo vsaj streho, da smo se zatekli pod njo in nas ni več močil dež. Vitalis je bil zelo previden človek in se ni nikoli odpravil na pot, ne da bi se oskrbel vsaj z nekoliko hrane. V svojem nahrbtniku je imel velik hleb kruha, katerega je razdelil na štiri kose.

Sedaj se mi prvič nudila prilika, da sem opazoval, na kakšen način je mogel doseči, da je njegova družba bila tako ubogljiva in disciplinirana. Medtem ko smo hodili od hiše do hiše in iskali prenočišče, se je Zerbin zmuznil v eno izmed hiš in je prav kmalu pritekel nazaj, držeč v gobcu veliko skorjo. Vitalis ga je samo pogledal in dejal:

"Pripravi se za zvečer, Zerbin!"

Popolnoma sem že pozabil na to tatvino, ko sem nenadoma zapazil, da se je Zerbin potuhnil, ko je Vitalis začel razdeljevati kruh. Vitalis in jaz sva sedela vsak na snopu praproti, drug poleg drugega. Opica je čepela med nama. Psi so se razvrstili nasproti najinih sedežev. Kapi in Sladka sta upirala svoje oči v gospodarja, Zerbin pa je sklanjal glavo in imel povešena ušesa.

"Naj stopi tat iz vrste," je dejal Vitalis z ukazujočim glasom. "Takoj naj se pobere v kot. Nocoj bo ostal brez večerje."

Zerbin je takoj zapustil svoje mesto in se splazil v kot, katerega mu je pokazal gospodar. Zaril se je v kup praproti in nismo ga več videli ves večer, toda kdaj pa kdaj se je oglašal s tihim, tožečim stokanjem.

Ko je Vitalis opravil s tatom, mi je ponudil kos kruha in, medtem ko je jedel svojega, je po majhnih koščkih delil Srčku, Kapiju in Sladki njihove deleže.

Nedvomno me mati Barberin ni razvajala, posebno zadnje mesece, odkar smo morali prodati Rjavko. Vendar pa je sprememba bila velika. Oh, kako bi se mi zdela dobra juha, ki jo je mati Barberin pripravljala vsak večer, pa čeprav je bila brez masla! Kako bi se mi prilegel topel kotiček ob ognjišču. S kakšnim užitkom bi smuknil med rjuhe in bi se pokril do nosu. Toda žal ni bilo govora o rjuhah in odeji. Srečen sem moral biti, da sem imel vsaj ležišče iz praproti. Bil sem izmučen od napora, noge so me bolele, moja obleka je bila vsa premočena in ves sem trepetal od mraza. Kmalu je nastopila noč, toda niti malo nisem mislil na to, da bi spal.

"Zobje ti šklepečejo," mi je dejal Vitalis. "Ali te zebe?"

"Malo že."

Slišal sem, da je odvezal svoj nahrbtnik.

"Moja garderoba ni bogve kako založena," je dejal, "toda tu imaš suho srajco in jopič. Sleci svojo mokro obleko in obleci to. Nato pa se zakoplji v praprot in prav kmalu se boš ogrel ter zaspal."

Vendar pa se nisem mogel tako hitro ogreti, kakor je mislil Vitalis. Dolgo časa sem se obračal na svojem ležišču. Bil sem preveč utrujen in se čutil preveč nesrečnega, da bi mogel zaspati.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11; ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 8, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 2 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začenjajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 13 je 17.

Dolžinske mere: palec ali inča = 2.54 cm, 1 milja — 1609.33 m.

Votle mere: 1 pint = 0.57 l, 2 pinta — 1 kvart; 4 kvarti — 1 galon; 1 bušel (mernik) = 36.35 l; 1 barel (sod) = 181.74 l.

Uteži: 1 funt = 453.59 g; 1 unča = 28.35 g.

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stopinj je enako 5 Celzijevim. 0 C = 32 F; 0 F je —17.78 stopinj C; 100 C = 212 F; 50 C je 122 F; 10 C je 60 F.

Ploskovne mere: 1 aker = 10.46 arov; 1 kv. milja = 2.50 kv. km.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

V NEPOZABEN SPOMIN

Ob osmi žalostni obletnici,
odkar se je za vselej poslovil od nas
naš ljubljeni mož, dobri oče, dragi brat

DR. VINKO VOVK

Njegovo zlato srce je za vselej obstalo 28. januarja 1970.

Kako pozabit to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce,
ki vsem je nam vdano bilo,
prav do zadnjega je dne.

Pri Bogu srečen Ti prebivaj
po letih zemskega gorja,
v raju večno srečo uživaj,
naj bo lepo Ti vrh zvezda!

ŽALUJOČI:

žena EDA, sinova MARKO in LEO
bratje in sestra v Sloveniji
ter ostalo sorodstvo.

The Holy Family Society of the USA
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914 . . .

. . . the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President ..... Joseph J. Konrad
First Vice-President ..... Ronald Zefran
Second Vice-President ..... Anna Jerisha
Secretary ..... Robert M. Kochevar
Treasurer ..... Anton J. Smrekar
Recording Secretary ..... Nancy Osborne
First Trustee ..... Joseph Sinkovec
Second Trustee ..... Frances Kimak
Third Trustee ..... Anthony Tomazin
First Judicial ..... Mary Riola
Second Judicial ..... John Kovas
Third Judicial ..... Frank Toplak
Social Director ..... Nancy Osborne
Spiritual Director ..... Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor ..... Joseph A. Zalar, M.D.

From Home Office of Holy Family Society

The Holy Family Society's Semi Annual Board Meeting will be held on Saturday, January 28, 19778 at 11:00 a.m. in the Society's Home Office.

Fraternally yours,
HOLY FAMIL SOCIETY - USA
Robert M. Kochevar,
Secretary

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA ŠT. 226 KSKJ, CLEVELAND PRIJAZNO VABI NA SLOVESNO PRAZNOVANJE ZLATEGA JUBILEJA

V SOBOTO, 28. JANUARJA 1978. OB 5. POPOLDNE SV. MAŠA V CERKVI SV. VIDA OB 7. ZVEČER BANKET V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU NA ST. CLAIR AVENUE.